

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Human rights

حقوق بشر

فرستنده: فرید پرواز

۳۰ اپریل ۲۰۱۴

حمله پهپادها* در دوران اوباما ۳۹۰ بار

پنج سال پیش در بیست و سوم جنوری ۲۰۰۹ یک هواپیمای بدون سرنشین سازمان سیا خانه‌ای را در یکی از مناطق قبیلنشین پاکستان با خاک یکسان کرد. این حمله فقط سه روز پس از شروع دوران ریاست جمهوری باراک اوباما صورت گرفت.

ابتداء اعلام شد در این حمله ۱۰ شبه نظامی کشته شده‌اند، اما پس از مدت زمان اندکی گزارش‌هایی در خصوص تلفات افراد غیرنظامی منتشر شد. دست‌کم ۹ نفر از ۱۰ فرد کشته شده غیرنظامی بوده و بیشتر آنها از یک خانواده بودند. از اعضای این خانواده فقط پسر چهارده ساله این خانواده جان سالم به در برده بود. روز بعد از آن سازمان سیا حمله دیگری انجام داد. این حمله نیز ناموفق بود و در آن بین پنج تا ده غیرنظامی کشته شدند. درست سه روز پیش از این حملات، بارک اوباما در نخستین سخنرانی خود به عنوان رئیس‌جمهور امریکا گفته بود: «امریکا دوست تمام ملت‌هاست و تمام مردان، زنان و کودکان به دنبال داشتن آینده‌ای پر از صلح، آرامش و احترام هستند.»

در سال‌های گذشته، مناطق قبایلی پاکستان و البته مناطقی در یمن و سومالی به طور معمول هدف حمله هواپیماهای بدون سرنشین امریکائی قرار می‌گیرند و واشنگتن مدعی است در جریان این حملات، شبه‌نظامیان را هدف قرار می‌دهد. کشتار غیرنظامیان پاکستانی از جمله زنان و کودکان در جریان حملات هواپیماهای بدون سرنشین امریکا، روابط اسلام‌آباد و واشنگتن را متشنج کرده است. سازمان ملل متحد نیز با محکومیت حملات پهپادهای امریکائی، تأکید کرده است این حملات قوانین بین‌المللی را زیر پا گذاشته‌اند.

در دوره ریاست جمهوری اوباما استفاده از هواپیماهای بدون سرنشین سرعت بیشتری گرفته است. گزارش‌های منتشر شده نشان می‌دهد از زمان آغاز ریاست جمهوری اوباما در سال ۲۰۰۹ بیش از ۳۹۰ حمله توسط این نوع هواپیماها انجام شده است، در حالی که در دوره جورج بوش تنها ۵۱ حمله صورت گرفته بود. در دوره ریاست جمهوری بارک اوباما ۳۹۰ عملیات توسط هواپیماهای بدون سرنشین در پاکستان، یمن و سومالی انجام شده است. این رقم ۹ برابر مأموریت‌های انجام شده در طول دوران ریاست جمهوری بوش بوده است. در این عملیات‌ها بیش از ۲۴۰۰ نفر کشته شده‌اند که دست‌کم ۲۷۳ نفر از آنها غیرنظامی بوده‌اند. همچنین تعداد کشته‌شدگان شش بار بیشتر از دوره ریاست جمهوری بوش است.

در یمن نیز تعداد افراد غیرنظامی کشته شده رو به افزایش گذاشته است. سال ۲۰۱۳ تعداد افراد غیرنظامی کشته شده افزایش شدیدی یافت. البته دولت اوباما برای مورد هدف قرار دادن اهداف مورد نظر خود در یمن از موشک‌های کروز نیز استفاده کرده است. به عنوان مثال، در حمله‌ای که هفدهم دسامبر ۲۰۰۹ انجام شد ۴۱ غیرنظامی جان خود را از

دست دادند که دستکم ۲۱ کودک و ۱۲ زن میان کشته شدگان قرار داشتند. درست یک هفته پیش از انجام این حمله، بارک اوباما جایزه صلح نوبل را دریافت کرده بود. اگرچه حملات در پاکستان توسط سازمان سیا انجام می‌شود، اما در یمن سازمان سیا و فرماندهی مشترک عملیات ویژه از ابزارهای مختلفی همچون هواپیماهای بدون سرنشین، موشک‌های کروزی یا جنگنده‌های نظامی استفاده می‌کنند. هر چند در سال‌های اخیر از هواپیماهای بدون سرنشین برای انجام عملیات در یمن بیشتر استفاده می‌شود.

در دوره ریاست جمهوری بوش تنها یک حمله به یمن انجام شد که در آن شش نفر کشته شدند. برخی آمارها حکایت از آن دارد که در دوره ریاست جمهوری اوباما دستکم ۵۸ حمله توسط هواپیماهای بدون سرنشین در یمن انجام شده که در جریان آن ۲۸۱ نفر کشته شده‌اند. در جدول زیر تعداد کشته‌شدگان در عملیات هواپیماهای بدون سرنشین از سال ۲۰۰۴ تا مارس ۲۰۱۴ مورد اشاره قرار گرفته است. همچنین برخی گزارش‌ها نیز از احتمال انجام ۹۲-۱۱۱ حمله احتمالی دیگر در یمن سخن به میان می‌آورند که در آن بین ۲۴ تا ۴۴ غیرنظامی جان خود را از دست داده‌اند.

تعداد حملات تأیید شده	تعداد کشته‌شدگان	تعداد کشته‌شدگان غیرنظامی	تعداد کودکان کشته شده	تعداد زخمی‌ها	
۲۸۳:۲۰۰۴	۲,۲۹۶-۳,۷۱۸	۴۱۶-۹۵۷	۱۶۸-۲۰۲	۱,۰۸۹-۱,۶۳۹	پاکستان
۷۱-۶۱	۴۳۰-۲۹۳	۷۴-۳۰	۶	۷۶-۱۸۷	یمن
۵-۸	۱۰-۲۴	۰-۱	۰	۲-۳	سومالی

واکنش‌های بین‌المللی

افزایش تعداد عملیات این هواپیماها در شرایطی صورت پذیرفته که هیچ‌گونه واکنش شفافی از سوی کاخ سفید در خصوص دلایل انجام این‌گونه عملیات صورت نگرفته است. سه سال طول کشید تا بارک اوباما در خصوص این نوع عملیات به اظهار نظر بپردازد. وی در جنوری ۲۰۱۲ اعلام کرد: «در عملیات هواپیماهای بدون سرنشین آمار تلفات غیرنظامیان بالا نبوده و عملیات انجام شده به ضد نیروهای وابسته به القاعده بسیار دقیق بوده است.» رئیس‌جمهور امریکا سال گذشته میلادی در یک سخنرانی در دانشگاه دفاع ملی واشنگتن از عملکرد دولتش در استفاده از پهپادها دفاع و اعلام کرد: «ما درگیر جنگ با سازمانی هستیم که اگر جلوی آن را نگیریم تا جایی که بتواند دست به کشتار امریکایی‌ها می‌زنند. بنابراین، این یک جنگ است. ملت ما هنوز از سوی تروریست‌ها تهدید می‌شود.» کاخ سفید نیز با انتشار گزارشی اعلام کرد: «استفاده از پهپادها برای نابودی افراد القاعده و تروریست‌ها در سراسر دنیا از نظر اخلاقی و قانونی درست است. عملیات علیه افراد القاعده و گروه‌های تروریستی نیازی به اجازه گرفتن از سازمان‌های اطلاعاتی ندارد و دولت امریکا می‌تواند در این زمینه به صورت مستقل عمل کند».

برخی گزارش‌ها نشان می‌دهد طی عملیات انجام شده دستکم ۲۳۶ غیرنظامی از جمله ۶۱ کودک جان خود را از دست داده‌اند. به گزارش آژانس خبری McClatchy در یکی از گزارش‌های محرمانه سازمان سیا به این موضوع اشاره شده است که در بسیاری از عملیات‌های نیروهای امریکایی اطلاع دقیق نداشته‌اند که چه کسانی را مورد هدف قرار می‌دهند. از سپتامبر ۲۰۱۰ به این سو نیز نزدیک به ۴۸۲ نفر در عملیات هواپیماهای بدون سرنشین جان خود را از دست داده‌اند. همچنین وزارت دادگستری امریکا در گزارشی محرمانه که جزئیات آن اپریل ۲۰۱۳ افشاء شد به این موضوع اشاره کرده بود که ایالات متحده از توجیه قانونی برای انجام چنین حملاتی برخوردار است.

در ماه‌های گذشته نیز دو سازمان مهم بین‌المللی حقوق بشری با انتشار گزارش‌هایی اعلام کردند ادعای مقام‌های امریکایی در خصوص تعداد پائین تلفات غیرنظامیان در پاکستان و یمن نادرست است. به عنوان مثال، دیدبان حقوق بشر با بررسی شش مورد از حملات انجام شده توسط هواپیماهای بدون سرنشین امریکایی به یمن از سال ۲۰۰۹ به این

سو به این موضوع اشاره کرد که دست کم ۵۷ غیرنظامی از جمله سه کودک در این حملات جان خود را از دست داده‌اند.

همچنین عفو بین‌الملل نیز با بررسی ۹ حمله هوایی بدون سرنشین امریکائی به منطقه وزیرستان پاکستان بین می ۲۰۱۲ تا جولای ۲۰۱۳ اعلام کرد ۳۰ غیرنظامی در این حملات کشته شده‌اند. یافته‌های این دو سازمان مهم بین‌المللی، مشابه نتایج بازرس حقوق بشر سازمان ملل است که در سال ۲۰۱۳ منتشر شد. در گزارش این بازرس به این موضوع اشاره شده بود که در یک دهه گذشته ۲۲۰۰ نفر جان خود را در حملات هوایی بدون سرنشین از دست داده‌اند که بین ۴۰۰ تا ۶۰۰ نفر غیرنظامی بوده‌اند.

دیدبان حقوق بشر و عفو بین‌الملل هر دو از دولت اوپاما درخواست کرده‌اند سیاست‌های خود را در این حوزه شفافتر کند و درخصوص گزارش‌های منتشرشده در مورد تلفات غیرنظامیان تحقیقات کاملی انجام دهد. عفو بین‌الملل در گزارش خود به این مورد اشاره کرده بود که تنها با افشای حقایق در خصوص شرایط و مبانی حقوقی انجام این حملات توسط مقام‌های امریکائی است که می‌توان ابعاد کامل این حملات را روشن کرد.

* طیارات بدون سرنشین